

Virginia Itta Marcu, actriță la Teatrul Dramatic din Brașov:

„... A-i face pe toți semenii noștri, constructori ai socialismului, să se bucure de satisfacțiile spirituale ale teatrului”.

— Venind spre teatrul dumneavoastră, încă din gară am încercat printre brașoveni o mică anchetă. I-am întrebat: „Mergeți la teatru”? „Ce actor ați îndrăgit”? „Ce spectacol v-a plăcut mai mult”? De aceea, să nu vi se pară curios că știu multe lucruri despre actrița Virginia Marcu; le-am aflat de la spectatorii mai tineri și mai vîrstnici. Știu astfel, că ați absolvit Institutul de teatru în 1963, că de atunci ați fost prezentă în majoritatea distribuțiilor dramelor și co-

mediilor montate la Brașov, evoluția dumneavoastră tinzînd spre ceea ce se numește actorul total. Mai știu că printre succesele dumneavoastră profesionale pot fi menționate rolurile din Vedere de pe pod de Arthur Miller (Catherine), Simple coincidențe de Paul Everac (Profesoara), din spectacolul colaj Comedianții (după Alecsandri) — o Luluță realmente inedită, în Gaițele (Margareta), în Vrajitoarele din Salem (Abigail) și în spectacolul Curtea cu miracole (Olga). M-au interesat opiniile brașovenilor spectatori despre actrița Virginia Marcu și pentru că doresc să abordez, în convorbirea cu dumneavoastră, în calitatea de actriță comunistă, problema relației public-teatru la Brașov. Vă suride această temă?

— Cred că realitatea raportului public-teatru este aceeași și în București și în provincie. La Brașov, acest raport are și aspecte mai puțin fericite, deși, incontestabil, așa cum și testul dumneavoastră operativ a dovedit-o într-un fel, un public brașovean există.

— Să declarăm deci interviul nostru deschis: Ați crescut un public bun?

— După cum se știe, Brașovul este un oraș dinamic, în continuă creștere, în continuă afirmare. Mulțimea fabricilor și uzinelor din jur a creat o veritabilă avalanșă de oameni — îndreptată spre oraș; acești oameni au niveluri profesionale diferite și deprinderi eterogene în ceea ce privește folosirea timpului liber. Intenția noastră este ca într-un viitor apropiat toți acești oameni ai muncii să devină prieteni ai teatrului nostru: în planificarea timpului lor liber, să apară și intenția de a vedea un spectacol. Comuniștii din teatrul nostru, întregul colectiv de actori și tehnicieni constituie o unitate: noi producem spectacole nu în abstract, ci desti-

nate oamenilor între care trăim. Așadar, avem posibilitatea de a avea în viitor sălile neîncăpătoare pe tot parcursul stagiunii.

Dar, la ora cînd discutăm, mulți, foarte mulți brașoveni nu ne cunosc încă. De altfel, inconsistența numerică a publicului de teatru este, în secolul nostru, o problemă a civilizației înseși. S-a și teoretizat rivalitatea între televiziune, cinematograful și teatru.

— Totuși : cum îi veți aduce la teatru pe cei ce n-au venit pînă acum ?

— Este o problemă realmente dificilă ; nu există un tratat de aducere a publicului la teatru. În compartimentul nostru, noi acționăm în virtutea legii generale a socialismului, care, paralel cu creșterea bunăstării materiale, vizează și o corespunzătoare creștere a bunăstării spirituale. Am realizat multe lucruri în direcția creării unui public de teatru la Brașov ; dar nu totul. Spectacole mari, ca de pildă Vizita bătrînei doamne, în regia lui Dinu Cernescu, în care juca Jeni Moruzan, sau Vedere de pe pod, nu au beneficiat de succesul de public meritat. În general, dramaturgia mai dificilă, parabolică, nu are deocamdată o mare audiență la publicul brașovean, oricît de bine ar fi realizate spectacolele.

— Ați discutat problema aceasta în organizația de partid ? Nu credeți că problema publicului ar trebui să intereseze nucleul de comuniști din teatru, teatrul în genere, ca instituție ? De fapt teatrul nu trebuie să aștepte o mână cerească care să-i aducă publicul, ei trebuie să iasă el „la atac“, adică să-și cucerească, printr-o voință nestrămutată, concretizată în spectacole de mare interes și implicit de valoare, — un public pe măsură ? Ce acțiuni au inițiat comuniștii din teatru în această direcție ?

— Nu o dată, problema publicului a făcut obiectul discuțiilor din adunările noastre de partid. Aceste discuții s-au dovedit de multe ori fructuoase, au influențat activitatea teatrului. Pe de altă parte, nu trebuie să uităm că nu există o modalitate stas de aducere a oamenilor la teatru. În fiecare teatru această chestiune, depinde de condițiile concrete, de calitatea publicului pentru care-și desfășoară activitatea. Dar să răspund la întrebare, printr-un exemplu : în urma unor dezbateri, care au antrenat conducerea teatrului și colectivul oamenilor muncii, s-a căzut de acord ca în cadrul recitalărilor să se pună în scenă, în afara repertoriului, încă unul sau două spectacole pe stagiune, spectacole menite să accentueze caracterul popular al teatrului brașovean și să lărgască aria de receptare a mesajului.

— Credeți că teatrele ar trebui să apeleze la specialiști pentru a prospecta gusturile publicului, pentru a-l defini sociologic și a permite înțelegerea lui științifică, indicînd soluții optime de abordare ?

— Nu ne-am gîndit niciodată să solicităm colaborarea unui sociolog. Dar să știți că sondaje, nu neapărat după principiul eșantionanelor, am făcut. Am difuzat o serie de chestionare la marile uzine : ce piese de teatru au văzut la Brașov, ce fel de spectacole ar dori să vadă. Problema pe care o discutăm este foarte serioasă și tocmai de aceea trebuie să spunem lucrurilor pe nume. Cei mai mulți dintre cei întrebați n-au dat nici un fel de răspunsuri. După unele cercetări, publicate într-o broșură despre județul Brașov, există încă mulți locuitori ai județului care nu au călcat niciodată într-un teatru. Deci, nu ne-am mirat de faptul că unui subiect răspundea la chestionarul teatrului nostru că vor s-o vadă pe Irina Loghin. Această realitate a pus în fața comuniștilor din teatrul nostru, în mod evident, volumul sporit de muncă care ne așteaptă, dimensiunea eforturilor pe care trebuie să le realizăm pentru a-i face pe toți semenii noștri, constructorii ai socialismului, să se bucure de satisfacțiile spirituale ale teatrului.

— Dacă în școlile de cultură generală s-ar introduce un curs de estetică teatrală, credeți că s-ar realiza un început ?

— Copiii au o programă analitică foarte încărcată. Nu cred că în etapa pe care o parcurgem ar fi nimerit un curs de teatru în școlile de cultură generală. Profesorii și învățătorii ar putea să ne vină în ajutor altfel, prin exemplul lor personal. Am participat la o masă rotundă în orașul Făgăraș, al cărei subiect îl constituia tocmai aderența teatrului nostru brașovean la public. Participanții la discuție, în mare majoritate profesori, au discutat doar în general ; s-a dovedit că ei înșiși nu au obiceiul să frecventeze teatrul. Atunci, cum pot ei să formeze în acest sens tînăra generație ?

— Poate că una dintre soluții ar fi ca teatrele să abordeze în repertoriul lor și texte din programa analitică școlară ; în felul acesta, unele lecții de literatură s-ar desfășura la teatru, așa cum multe ore de istorie se țin de pe acum în muzee. Dați-mi voie să-mi amintesc că sinteți deputată în consiliul municipal și în această calitate sinteți unul din factorii chemați să ridice această problemă acolo unde se hotărăște și rezolvarea altor probleme cetățenești.

— Sînt de nouă ani deputată. Nu-mi pot permite să rostesc vorbe prea mari. Problema publicului este o problemă de instruire și de educație ce se rezolvă în timp. Sperăm ca Brașovul să se numere printre primele centre muncitorești din România în ceea ce privește iubirea pentru teatru.

— Mă gindeam că la stabilirea repertoriului unei stagiuni ar trebui consultat în prealabil marele public potențial. Sigur că teatrul trebuie să aibă inițiativele sale surprinzătoare, să impună noi criterii estetice, specifice. Dar aici trebuie să intervină și ceea ce s-a consacrat sub termenul de cerere. De pildă, editurile își anunță intențiile prin planurile editoriale. Pe baza lor, librării comunică numărul de volume care interesează publicul și astfel se stabilește tirajul. Participă publicul din Brașov la stabilirea repertoriului ?

— Sigur că un teatru trebuie să țină seama de cerere ; dar consider că trebuie să se aplece cu un pas înainte față de ceea ce știu oamenii. În cazul teatrelor de provincie, ele trebuie să acopere o arie echivalentă teatrelor bucureștene însumate : să fie și de comedie, și de dramă, și muzicale, și coreografice. În ceea ce ne privește, repertoriul propus de noi îmbină valorile naționale cu cele universale, operele clasice cu cele ale contemporanilor. Ne-au interesat textele apte să răspundă cerințelor tuturor categoriilor de spectatori.

— Să revenim la necesitatea atitudinii active a teatrului față de public. Nu de mult, de pildă, la Uzinele de aluminiu din Slatina s-a realizat un spectacol cu Puterea și Adevărul a lui Titus Popovici ; a fost o reușită. Cu siguranță, și dumneavoastră ați realizat spectacole în uzine. Ce-ați spune de o colaborare perma-

nentă a oamenilor de teatru cu Universitatea populară din Brașov ? Am impresia că obligațiile teatrelor din provincie sînt mai numeroase și mai dificile decît ale celor din Capitală...

— Am încercat și alte căi pentru a educa publicul în spiritul dragostei pentru teatru : mese rotunde, întâlniri, spectacole în uzine mari ca „Tractorul” și „Steagul roșu”. Muncitorii din orașul Făgăraș ne-au invitat pe cele mai bune spectacole ale noastre, rugîndu-ne totodată ca înainte de ridicarea cortinei să oferim un fel de „prefață”. Am proiectat să-i vizităm cu Vrajitoarele din Salem, Curtea cu miracole și Căsătoria. Numeroase întâlniri am realizat cu studenții brașoveni.

Conducerea teatrului, organizația de partid au în vedere creșterea publicului, dar nu uită că o foarte importantă problemă este educarea actorilor înșiși. Diversificarea genurilor de spectacole are ca scop lărgirea orizonturilor culturale ale publicului, dar și înprospătarea posibilităților actricești. Pe de altă parte, nu uităm de binefacerile propagandei. Trebuie să recunoaștem că nu avem destule panouri cu fotografii în oraș, planșele cu distribuția spectacolelor nu sînt suficiente. S-a întocmit un plan de acțiune în acest sens. Ziarul local „Drum nou” ne-a promis un sprijin mai evident în lansarea spectacolelor și a actorilor. Cred în publicul brașovean, în nucleul de intelectuali de aici, care poate influența și lărgi cercul de prieteni ai artei teatrale.

— Și o opinie... subiectivă ?

— Eu nu joc pentru mine, joc pentru public, și cred în destinul meu prin destinul acestui generos public din țara Brașovului.

Un dialog consemnat de
Paul Tutungiu

